

MÅL OCH BUDGET 2020

ETT STARKARE SAMHÄLLE.

EN TRYGGARE KOMMUN.

Socialdemokraterna
NORTÄLJE KOMMUN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Sammanfattning – viktiga prioriteringar i budgeten.....	5
2. Inledning.....	7
3. Vision	8
4. Värdegrund	9
5. Målområden.....	10
5.1 Barn och ungas framtid	11
Vi sätter skolan först	11
En trygg och lärorik förskola för alla barn	11
En kunskapsskola med höga resultat.....	12
Lärarna är vår viktigaste resurs	12
En trygg skola för barn och unga	13
En fritidsverksamhet som stimulerar lärande	13
En kulturskola för alla	13
En gymnasieskola där alla ska lyckas	14
Barn och ungas hälsa i fokus	14
Meningsfulla skollov och garanti om sommarjobb	15
Därför lägger vi följande uppdrag till nämnder 2020:.....	15
Indikatorer som kommer att användas för uppföljning.....	16
5.2 Hållbar tillväxt och utveckling.....	17
Fler bostäder.....	17
Ett starkare näringsliv ger fler jobb och en bättre välfärd.....	18
Bättre samordning för fler i jobb.....	18
Ett jämlikt och jämställt samhälle	19
Nya tekniska lösningar	19
Öka sammanhållningen och integrationen	20

Rätt till heltid.....	20
En hållbar framtid för kommunen	20
Därför lägger vi följande uppdrag till nämnder 2020:.....	21
Indikatorer som kommer att användas för uppföljning.....	22
5.3 Trygg välfärd i framkant.....	24
Norrtäljemodellen med Tiohundra ska fortsätta utvecklas.....	24
Innovativa lösningar för en bättre omsorg	25
Förebyggande och kvalitativa vårdinsatser.....	25
En vård och omsorg som lyssnar på dina behov	26
Ny valfrihetsmodell i hemtjänsten.....	26
Kvalitetsgaranti för trygg omsorg	26
En attraktiv arbetsmiljö för vård- och omsorgspersonalen	27
Ökad trygghet och säkerhet.....	27
Därför lägger vi följande uppdrag till nämnder 2020:.....	28
Indikatorer som kommer att användas för uppföljning.....	28
5.4 En sammanhållen kommun	29
Fler bostäder i hela kommunen	29
Välfärd där du är	30
Bra service och infrastruktur oavsett var du bor.....	30
Ett starkt näringsliv ger fler jobb i hela kommunen.....	31
Därför lägger vi följande uppdrag till nämnder 2020:.....	32
Indikatorer som kommer att användas för uppföljning.....	32
6. Uppdrag per nämnd.....	34
Kommunstyrelsen	34
Val- och demokratinämnden	34
Barn- och skolnämnden	34

Utbildningsnämnden.....	35
Teknik- och klimatnämnden	35
Socialnämnden	35
Kommunalförbundet Sjukvård- och omsorg.....	36
Kultur- och fritidsnämnden	36
Nämndövergripande.....	36
Norrtälje kommunhuskoncern.....	37
7. Budgeten i siffror	38
God ekonomisk hushållning	38
Kommunal skattesats	38

1. Sammanfattning – viktiga prioriteringar i budgeten

Socialdemokraternas budget för 2020 skapar ett starkare samhälle och en tryggare kommun. Norrtälje ska vara en kommun som håller ihop, som prioriterar hållbar tillväxt och utveckling, som investerar i våra barn och ungas framtid, och som erbjuder en trygg välfärd i framkant för alla invånare.

- Vi sätter skolan först. Skolresultaten – som har vänt nedåt efter rekordnoteringen 2018 – måste vända uppåt igen. Barn och ungas lärande genom hela skolgången har för oss högsta prioritet. I budgeten för 2020 tillför vi därför 47,8 mnkr, 10 mnkr mer än det moderatledda styret, till barn och ungas lärande. Det motsvarar en budgetökning på 4,3%.
- Vården och omsorgen ska finnas där för dig när du behöver den. Vi tillför därför 52,4 mnkr till äldreomsorgen – 20 mnkr mer än det moderatledda styret. Det motsvarar en budgetökning på 4,6% för äldreomsorgen.
- Totalt prioriterar vi över 100 mnkr i ökade anslag för välfärden i Norrtälje kommun. Så bygger vi ett starkare samhälle och en tryggare kommun, och säkrar välfärdens behov för framtiden och för alla invånare i kommunen, oavsett var du bor.
- Att arbeta med våra barn och unga är samhällets viktigaste jobb. Samtidigt ser vi att vissa viktiga yrkesgrupper inom skolans värld är eftersatta i sin lönesättning. Vi vill att fler ska välja att utbilda sig till barnskötare och fritidspedagoger, och därför prioriterar vi en lönesatsning för dessa viktiga välfärdsyrken.
- Kundvalet inom hemtjänsten fungerar inte inom Norrtälje kommun med våra speciella förutsättningar som landsbygds- och skärgårdskommun. Vi behöver sätta invånarnas behov av omsorg före lokala affärsmöjligheter. På så vis garanterar vi en långsiktig och trygg valfrihet för invånarna, oavsett var i kommunen de bor.
- De som arbetar med att ta hand om våra barn, äldre och sjuka ska ha goda förutsättningar och bra villkor. Vi vill se till att heltid är norm för alla anställda inom välfärdsyrken.
- Förskolan har en viktig roll i att ge varje barn en stabil pedagogisk grund att stå på inför skolgången. Därför vill vi återinföra rätten till 30 timmars pedagogisk omsorg till alla barn, även för barn som just fått ett till syskon eller vars föräldrar är arbetslösa.

- Kulturskolan innebär för Norrtäljes barn och unga en ovärderlig tillgång till kultur och bildning, oavsett var i kommunen man bor. Därför vill Socialdemokraterna satsa 2 mnkr på att bredda kulturskolans utbud.
- 2018 erbjöds samtliga unga som sökte det hos kommunen ett sommarjobb. 2019 tog det moderatledda styret bort denna sommarjobbsgaranti, och bara en dryg tredjedel av alla ungdomar som sökte fick ett sommarjobb. Vi anser att det första jobbet är otroligt viktigt, framförallt för unga vars föräldrar inte har det kontaktnät som krävs för att kunna hjälpa till med det. Därför vill vi återinföra denna sommarjobbsgaranti, och skjuter till 2 mnkr för att finansiera detta. Alla som söker ett sommarjobb ska få ett.
- Alla Norrtäljes invånare ska ha tillgång till sitt rika kulturarv och sin historia. Vi vill därför säkra Pythagoras industrimuseums långsiktiga finansiering genom ett årligt budgettillskott på 0,5 mnkr, samt utveckla och renovera Gevärsfaktoriet för framtida museiverksamhet.
- Allt fler barn, unga och unga vuxna mår psykiskt dåligt. För att skapa ett tryggare och mer välmående samhälle vill vi möta de ökade behoven och bekämpa ungas psykiska ohälsa på alla sätt. Unga som mår dåligt ska upptäckas tidigare och snabbare få hjälp. Varje krona vi investerar i förebyggande insatser och ungas hälsa får vi tillbaka många gånger om. Därför stärker vi elevhälsan med ett budgettillskott på 3 mnkr.
- Det ska vara enkelt att bo och verka i hela kommunen. Samtidigt ser vi ett behov av ett fortsatt starkt bostadsbyggande. Därför vill vi arbeta aktivt för att planlägga bostäder i fler orter i hela kommunen. Det ska finnas blandade upplåtelseformer och tillgång till bostäder för alla kommunens invånare, och det ska finnas i hela kommunen. Så skapar vi en sammanhållen och levande kommun.

2. Inledning

Norrtälje är en bra kommun att växa upp och leva i, med en vacker skärgård, en levande landsbygd och trivsamma tätorter. Här finns utrymme för människor och företag att etablera sig och växa. Här finns tillgång till upplevelser, natur och kultur. Men Norrtälje kan bli ännu bättre.

Socialdemokraternas mål är en sammanhållen kommun där alla ska kunna känna frihet, trygghet och framtidstro. Därför vill vi bygga ett starkare samhälle och en tryggare kommun där alla invånare och företagare kan utvecklas, ha egenmakt och möjlighet att påverka samhället omkring sig.

Norrtälje kommun byggs bäst genom samarbete. Alla som kan ska arbeta eller studera, och alla invånare ska få stöd efter behov. För Socialdemokraterna ligger fokus på att trygga och utveckla välfärden, skolan och omsorgen, samtidigt som hela kommunen ska fortsätta att växa. När vi blir fler ökar förutsättningarna för fler jobb, och våra möjligheter att utveckla välfärden förbättras. För att långsiktigt säkra välfärdens finansiering vill vi även starta ett viktigt arbete med att genomlysa hur stor administration kommunen ska ha, och vägar till effektivare arbetssätt. Norrtälje kommuns invånares skattepengar ska användas på absolut bästa sätt.

Skolan är den strategiskt viktigaste framtidsfrågan för Norrtälje kommun. Förskolan och skolan rustar våra unga inför framtidens arbetsmarknad och ska ge både dem och kommunen bra förutsättningar för framtiden. Därför måste kunskapsresultaten höjas. Vi kan inte nöja oss förrän alla elever lyckas nå eller överträffa sina kunskapsmål. Skolans utmaningar ska vi ta oss an med starkt kunskapsfokus och grunden läggs i en trygg skola där alla känner studiero. Därför vill vi fortsätta satsningarna på att stärka läraryrket, men prioriterar även fler vuxna i skolan och ett klassrumsluft.

Oavsett var i kommunen du bor eller vilka behov du har ska du alltid kunna känna dig trygg med att vården och omsorgen är tillgänglig. Vår Norrtäljemodell med Tiohundra är en förebild i Stockholmsregionen där Moderaterna fortfarande går mot fler privatiseringar och uppsplittring av vårdkedjorna. Genom att fortsätta utveckla Norrtäljemodellen och ge alla patienter en egen vårdansvarig som samordnar vårdinsatserna skapar vi en trygg vård och omsorg. Personalen är vår viktigaste resurs för att uppnå en jämlik hälsa. Inom äldreomsorgen finns engagerad och kompetent personal som tar hand om våra äldre när extra hjälp behövs. Men en bra äldreomsorg kan bli ännu bättre. Därför satsar vi på äldreomsorgen med fler anställda, och höjer kvaliteten i äldreomsorgen genom att förbättra personalens arbetsvillkor.

Norrtälje kommun behöver kraftsamla kring dagens samhällsproblem med en välfärd som inte alltid levererar. Vi höjer därför ambitionerna för välfärden i ett starkare samhälle och ett tryggare Norrtälje, för vi vet att en trygg och sammanhållen kommun är en bättre kommun. För alla.

3. Vision

Norrtälje kommun har en vision om framtiden. Den pekar ut riktningen på såväl kort som lång sikt. Visionen visar vår strävan att skapa attraktionskraft, hållbar tillväxt och en kommun som ger alla invånare möjlighet att leva det liv var och en vill leva.

Norrtälje kommun – global livsstil, lokalt liv

Frihet – Ditt sätt att leva

I Norrtälje har du gott om svängrum att förverkliga dina drömmar, i såväl arbete som fritid. Här möter lugnet i naturen pulsen från Stockholm en spontanresa bort. Lev ut din frihet på stora ytor eller i liten vrå.

Förtroende – Trygghet på dina villkor

I Norrtälje är alla välkomna. Tillsammans utgör vi en stadig grund att stå på, där du har chansen att forma ditt eget liv, oavsett vem du är. Här finns mycket plats för många möjligheter.

Framtid – hållbar tillväxt i attraktiv miljö

Norrtälje är en kommun med gamla traditioner och nya idéer. Vi tar tillvara de historiska rötterna med blicken vänd framåt. Vi är driftiga och utvecklar vår framtid genom en levande vardag och hållbarutveckling av stad och landsbygd.

4. Värdegrund

Norrtälje kommun utgår från en gemensam värdegrund. Den handlar ytterst om hur vi ser på varandra och hur vi behandlar varandra, alltså relationerna mellan oss människor. En gemensam värdegrund i Norrtälje kommun är en förutsättning för att möta invånarnas och företagens behov och klara omställningen till ett hållbart samhälle.

Invånaren först

Vi arbetar för invånaren. I Norrtälje kommun är vi lyhörda för möjligheter och lösningar som möter invånarens behov.

Det innebär att:

- Vi alltid ska tänka på vilket värde som skapas för invånaren.
- Vi har en tydlig, tillgänglig och transparent kommunikation.
- Vi har ett professionellt, prestigelöst och gott bemötande.
- Vi skapar tillit genom hög kvalitet i våra verksamheter.

Allas lika värde

Alla har olika förutsättningar men lika värde. I Norrtälje kommun respekterar vi alla individer oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, ålder, etnicitet, religion, funktionsnedsättning och sexuell läggning.

Det innebär att:

- Vi har ett inkluderande förhållningssätt där alla ges samma möjligheter.
- Vi arbetar aktivt för att alla ska uppleva en rättvis behandling.
- Vi ser olikheter som en tillgång och styrka.
- Vi tänker och agerar ur ett jämställdhetsperspektiv.

Höga förväntningar

Vi har höga förväntningar på såväl medarbetare som invånare. I Norrtälje kommun kan du förvänta dig en verksamhet med tydliga mål som möjliggör ett samhälle som är hållbart för framtiden.

Det innebär att:

- Vi utgår ifrån att alla kan och att alla vill.
- Vi tar till vara på och skapar förutsättningar för kreativitet och uppmuntrar utveckling.
- Vi ställer krav och erbjuder utmaningar.
- Vi har en tillåtande attityd

5. Målområden

Socialdemokraternas Norrtälje är en kommun som tar sig an framtidens utmaningar med stor ambition och framtidstro. För att visa riktningen för Norrtälje kommuns framtid så har Socialdemokraterna satt upp fyra övergripande mål som skapar förutsättningar för ett starkare samhälle och en tryggare kommun.

Barn och ungas framtid

Grunden för vårt starka samhälle och våra barns framtid läggs i skolan. När vi investerar i skolan så investerar vi i vår gemensamma framtid. Därför sätter vi barn och ungas skolgång och välbefinnande först. Ett starkare och tryggare Norrtälje skapar vi i första hand med en bättre och mer jämlik kunskapsskola. Därför har vi som mål att Norrtälje ska bli en av Sveriges bästa skolkommuner.

Hållbar tillväxt och utveckling

Norrtälje kommun växer – och vi socialdemokrater vill säkerställa att den fortsätter att göra det. Det gör vi genom att skapa fler arbetstillfällen och arbeta för att fler företag etablerar sig i kommunen, bygga fler bostäder för alla skeden i livet och ökar på takten på allt från integration till digitalisering. Samtidigt ska det inte få ske på bekostnaden av miljön, och Norrtälje ska ligga i framkant för att tillväxten är hållbar och att vi minimerar vår klimatpåverkan.

Trygg välfärd i framkant

Näl välfärden fungerar och omfattar alla så känner vi en trygghet och växer både som människor och som samhälle. Norrtäljes invånare ska erbjudas en samhällsservice och en välfärd av hög klass, där vi tar hand om varandra och bygger både starkare individer och en starkare sammanhållning.

En sammanhållen kommun

Norrtälje ska vara en kommun som håller ihop, där klyftorna mellan människor, orter, stad och land minskar, och där alla kommunens invånare får ta del av den tillväxt och den samhällsservice de har rätt till. Samhället är starkt när vi håller ihop, och då krävs att vi tar särskild hänsyn till de utmaningar som olika delar av kommunen ställs inför.

5.1 Barn och ungas framtid

I Norrtälje sätter vi våra barn och unga först. Att ge dem rätt nycklar och förutsättningar för att lyckas är vårt högst prioriterade målområde, för vi vet att om våra barn och unga lyckas så lyckas Norrtälje kommun. Det är genom trygga uppväxtvillkor och en lärande skolgång som vi skapar de starka individer som är grunden för det starka och trygga samhället.

Skolresultaten ska förbättras och skillnaden mellan olika skolor minska. Fokus ska ligga på lärande, kunskap och dokumenterat resultat, med höga förväntningar på alla elever och utgångspunkten att alla barn vill och kan lära. Elevernas vilja och lust att lära måste stimuleras av skickliga och uppskattade lärare.

Barn och unga i Norrtälje kommun ska få det stöd de behöver för att växa upp under trygga och jämlika förhållanden och utveckla sin fulla potential. Genom tidiga insatser och förebyggande arbete kan fler få en bra uppväxt och ett mer hälsosamt liv. Norrtälje ska vara en kommun som anstränger sig och samverkar för att alla barn ska få möjligheter till goda uppväxtvillkor.

Vi sätter skolan först

När vi investerar i skolan så investerar vi i vår gemensamma framtid. En jämlik kunskapsskola är grogrunden för de barn som ska bli morgondagens forskare, företagare och välfärdsarbetare. Alla barn ska ha de bästa förutsättningarna, och därför sätter vi barn och ungas lärande först. Varje barn som når eller överträffar sina kunskapsmål är en seger inte bara för individen, utan hela samhället.

Socialdemokraterna ledde arbetet med att ta fram kommunens första skolutvecklingsprogram, med mål och strategier för hur skolan ska utvecklas, från förskolan till gymnasiet. Vi har också höjt lärarlönerna för att locka till oss de bästa lärarna, och vi har prioriterat mer resurser till skolan. Samtidigt ser vi att det finns betydande utmaningar; vi måste öka lärartätheten, minska ojämlikheten mellan kommunens skolor, eliminera skillnaden i kunskapsresultat mellan flickor och pojkar och mellan socioekonomiska grupper - och inte minst se till att vända skolresultaten. 2019 såg vi hur skolresultaten efter ett par års uppgång vände nedåt i kommunen, en trend vi måste bryta till varje pris. Norrtälje ska bli **en av Sveriges bästa skolkommuner**, och alla elever ska lyckas nå eller överträffa sina kunskapsmål. Vi ger oss inte förrän vi har uppnått detta.

En trygg och lärorik förskola för alla barn

Förskolan har en viktig roll för att ge varje barn en trygg tillvaro, och ge dem en stabil pedagogisk grund att stå på inför skolgången. Grundläggande för allt detta är små barngrupper och en hög andel utbildad personal. Vi vill därför säkerställa att förskolorna har tillräckliga resurser,

barngrupperna ska ligga i enlighet med skolverkets riktmärken, och att vi genom både lönesättning och god arbetsmiljö är en attraktiv arbetsgivare.

Alla barn har rätt till en pedagogisk omsorg i samma utsträckning, även de som får syskon eller vars föräldrar blir av med jobbet. Därför vill vi **återinföra rätten till 30 timmars förskola** för barn till arbetslösa och föräldralediga som det moderatledda styret har dragit ned på. Att gå på en bra förskola bidrar till att förbereda barnen för skolans pedagogiska utmaningar, och gynnar barnens sociala utveckling då de får chansen att umgås med andra barn under pedagogiska former.

En kunskapsskola med höga resultat

Alla skolor ska vara bra skolor och alla barn ska ges de bästa förutsättningarna att lyckas. Vi kan aldrig acceptera att olika barn ges olika förutsättningar. Alla skolor ska ha så hög kvalitet att varje barn i Norrtälje kommun får en verklig chans att nå eller överträffa sina kunskapsmål.

För att nå dit krävs fortsatt prioritering av resurser till skolan, fortsatt systematiskt kvalitetsarbete genom att kommunen fullföljer arbetet med de mål och strategier som lyfts fram i skolutvecklingsprogrammet och att Norrtäljekommun lyckas attrahera duktiga lärare.

Samtidigt behöver kommunen ta fram ett **skolutvecklingsprogram steg 2** som sätter kursen för Norrtälje kommuns skolors fortsatta utveckling. Det bör även breddas till att innehålla fritidshemmens verksamhet, genom att fokusera på fritidshemmens stora potential att bidra till elevernas måluppfyllnad och trygga skolmiljö.

En viktig del i att ge varje barn rätt förutsättningar att lyckas är goda möjligheter till särskilt stöd. Vi vill därför fortsätta satsningarna på elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, genom pedagogisk utveckling, miljöanpassning, arbetssätt samt synsätt. Inget barn ska misslyckas med att nå sin fulla potential därför att de inte bemöts på rätt sätt utefter sina förutsättningar. Därför vill vi ha **trygga skolmiljöer för alla**.

Lärarna är vår viktigaste resurs

Den viktigaste förutsättningen för att alla elever ska ges möjlighet att utvecklas är att de får möjlighet att möta skickliga lärare som har förutsättningar att lägga tid och engagemang på varje barn. För att resultaten i skolan ska fortsätta öka är det därför viktigt att vi investerar i lärarna. Vi ser att läraryrket behöver stärkas ytterligare och att lärares möjligheter till kompetensutveckling måste fortsätta förbättras. Kommunen behöver peka ut en tydligare riktning för hur man ytterligare ska **stärka läraryrket och attrahera fler duktiga lärare**.

Vi har idag konkurrenskraftiga lärarlöner och vårt systematiska kvalitetsarbete bidrar också till att göra Norrtälje kommun till en mer attraktiv arbetsgivare för lärare. Sverige lider dock av en nationell lärarbrist vilket gör att lärare ändå är svårrekryterade. Varje lärare måste därför få

möjlighet att lägga mer av sin tid på själva kärnverksamheten – undervisning. Vi vill därför anställa lärarassistenter som kan avlasta lärarna vad gäller andra sysslor.

Samtidigt som lärarna är vår viktigaste resurs finns det många andra grupper knutna till förskolan och skolan som är eftersatta i sin lönesättning, såsom barnskötare och fritidspedagoger.

Fritidspedagogerna är viktiga för att ge barn och unga en meningsfull fritid före, under och efter skolan, och barnskötare är fundamentala för att få Norrtäljes förskoleverksamhet att fungera. Vi ser också att dessa grupper har fått stå tillbaka lönemässigt, och därför vill vi göra en speciell **lönesatsning på dessa viktiga välfärdsarbetare.**

En trygg skola för barn och unga

Alla barn har rätt att känna trygghet. Trygghet är också en förutsättning för att kunna fokusera på skolarbetet. Vi vill ge lärare och skolläda bra förutsättningar för sitt uppdrag och investera i fler behöriga lärare moderna skolmiljöer som kan erbjuda arbetsro och en bra arbetsmiljö. Därför behövs tydligare regler för trygghet och studiero som ska vara ett gemensamt åtagande för eleverna, föräldrarna och skolan. Vi vill skapa en tryggare skolmiljö genom att öka vuxennärvaron, men även genom att inkludera eleverna i arbetet med att säkerställa en trygg skolmiljö. Vi vill införa **elevskyddsombud** samt vuxna barnskyddsombud som företräder barnen, i likhet med hur ett skyddsombud arbetar.

En fritidsverksamhet som stimulerar lärande

Många barn inleder och slutar en lång skoldag på fritidshemmen. Fritidshemmen är viktiga komplement till den ordinarie skolverksamheten och har stor potential att bidra till både stimulerande fritidsaktiviteter och elevernas måluppfyllelse. Verksamheten ska hålla hög pedagogisk kvalitet och via arbetsformer medverka till att varje barn utvecklar demokratisk kompetens med respekt för allas lika värde och olikheter. Fritids ska ha tillräckliga resurser för att kunna erbjuda en trygg och stimulerande miljö med **utbildade pedagoger**. Det andra steget av skolutvecklingsprogrammet bör även breddas till att omfatta fritidshemmens viktiga verksamhet, och staka ut en riktning för deras framtida utveckling.

En kulturskola för alla

Kulturskolan innebär för Norrtäljes barn och unga en ovärderlig tillgång till kultur och bildning. För att den ska kunna finnas till för alla barn i kommunen så måste vi värna den och ge den goda förutsättningar att utveckla sin verksamhet. Socialdemokraterna vill satsa på att **bredda kulturskolans utbud**, samtidigt som vi värnar dess viktiga musikaliska utbildning. Vi vill att fler

barn får tillgång till kulturutbildning inom dans, teater och musik. En aktiv och levande kulturskola leder till mer motiverade barn och elever även i skolans kärnverksamhet.

En gymnasieskola där alla ska lyckas

En gymnasieexamen är idag inträdesbiljetten till arbetsmarknaden. Det är viktigt att det finns en mångfald av gymnasieprogram så att ungdomarna både kan ges möjlighet att följa sina drömmar, men också ha ett utbud som möter arbetsmarknadens behov. Socialdemokraterna kommer inte vara nöjda förrän alla elever lyckas.

För att minska steget mellan gymnasium och arbetsliv eller vidare studier vill vi ge möjlighet till **”Ung företagsamhet”, UF, på alla gymnasieprogram** samt arbeta för ett närmare samarbete mellan gymnasiet och högre lärosäten. Så gör vi att drömmarna kommer bli verklighet. Utökad samverkan mellan gymnasiet och näringslivet är viktigt, och helt avgörande på de yrkesförberedande programmen.

Även elever som inte nått behörighet till nationella program måste ges möjlighet att klara gymnasiet, genom att varva studier med praktik inom individuella program och yrkesintroduktion. Därtill vill vi säkerställa att alla unga får rätt förutsättningar att lyckas med en hög andel behöriga lärare och **fortsatt utveckling av NPF-satsningen genom FLEX**.

Att anpassa utbildningen efter elevers specifika behov är viktigt för att alla ska lyckas. Alla elever ska nå eller överträffa sina mål i gymnasiet, och därför vill vi se över hur man kan förlänga Samhällsvetenskap FLEX-programmet för de som har en AST-diagnos, t.ex. Aspergers syndrom eller autism, till att vara fyraårigt. Vi vill även se över möjligheterna till att bredda FLEX-utbudet till att gälla även för yrkesprogram så att ännu fler elever kan gå ett program som är anpassat efter deras specifika behov.

Barn och ungas hälsa i fokus

Allt fler barn, unga och unga vuxna mår psykiskt dåligt. Det trygga samhället som Socialdemokraterna vill bygga måste möta de ökade behoven och bekämpa ungas psykiska ohälsa på alla sätt. Vi vill satsa mer på barn och ungas psykiska hälsa och särskilt på tidiga insatser. **Unga som mår dåligt ska upptäckas tidigare och snabbare få hjälp**, och nya verktyg behöver användas för att hjälpa unga som mår dåligt. Varje krona som investeras i tidiga insatser för barn och unga får vi tillbaka många gånger om. Barn- och ungdomspsykiatri, BUP, behöver också stärkas och de oacceptabelt långa kötiderna måste kortas. Vi vill även förstärka elevhälsan i grundskolan så att det blir möjligt att arbeta förebyggande, bland annat med problematisk skolfrånvaro. Det innebär bättre möjligheter i livet för individen och också stora vinster för samhället på längre sikt.

Meningsfulla skollov och garanti om sommarjobb

Alla barn ska ha möjlighet till roliga och utvecklande skollov oavsett föräldrarnas ekonomiska förutsättningar eller engagemang. Därför är de **avgiftsfria lovaktiviteterna** som vi införde under föregående mandatperiod så oerhört viktiga. Denna satsning vill vi fullfölja och utveckla med ett breddat utbud av aktiviteter.

Erfarenhet och tillgång till ett kontaktnät är oerhört viktigt för att kunna etablera sig på dagens arbetsmarknad. Många unga saknar de kontakter som kan ge barnen deras första jobb. Unga människors möjlighet att få en bra start på sitt arbetsliv är viktig, och föräldrarnas möjlighet att hjälpa sina barn att få det där första jobbet ska inte vara avgörande. Därför vill vi **återinföra en sommarjobbsgaranti** i Norrtälje, därför att det är genom att investera i varandra som vi bygger ett starkare samhälle. Genom att riva hindren och de osynliga barriärerna till egenförsörjning så bygger vi starkare individer med fler möjligheter – även för unga. Möjligheten att betala en bussbiljett, en konsertbiljett eller ett besök på badhuset. Därför vill vi garantera alla unga sommarjobb.

För att uppnå målet om barn och ungas framtid behöver vi arbeta för att:

- Alla barn ska få förutsättningar att nå eller överträffa sina kunskapsmål
- Barn och ungas hälsa ska stärkas
- Alla barn och unga ska ha möjligheten att utvecklas med hjälp av en meningsfull fritid

Därför lägger vi följande uppdrag till nämnder 2020:

- Återinföra en sommarjobbsgaranti till alla unga mellan 16-18 år
- Förstärka samverkan med näringslivet för att tillsammans erbjuda sommarjobb till gymnasieungdomar i syfte att stärka ungdomars position på arbetsmarknaden
- Redovisa uppföljning och utvärdering av skolutvecklingsprogrammet 2016-2020 till kommunfullmäktige
- Utarbeta ett skolutvecklingsprogram steg 2 för perioden 2020-2024
- Inkludera fritidshemmens verksamhet i det nya programmet, med fokus på att utveckla fritidshemmens potential att bidra till elevernas måluppfyllnad och en trygg lärmiljö
- Utarbeta en handlingsplan för att ytterligare stärka läraryrket
- Genomföra en strategisk lönesatsning för barnskötare och fritidspedagoger
- Bredda kulturskolan så att fler barn får tillgång till kulturbildning inom dans, teater och musik
- Införa bindande kvalitetskrav på alla skolor oavsett huvudman
- Fortsätta satsningarna på elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, genom pedagogisk utveckling, miljöanpassning, arbetssätt samt synsätt.
- Initiera ett samarbete med befintliga högskoleutbildningar, yrkeshögskoleutbildningar och näringsliv i syfte att höja utbildningarnas attraktionskraft ytterligare

- Omstrukturera Samhällsvetenskapsprogrammet FLEX i syfte att fler elever ska lyckas uppnå kunskapskraven
- Utöka FLEX-alternativet på Rodengymnasiet till att även gälla yrkesprogram
- Utredda möjligheterna att utveckla ett samlat yrkescollege
- Säkerställa att UF, Ung företagsamhet, erbjuds till alla elever
- Prioritera upprustning av skolans lokaler för att säkerställa bra pedagogiska lärmiljöer
- Inkludera eleverna i arbetet med att utveckla och skapa trygga skolmiljöer
- Göra centralkorridoren på Rodengymnasiet tryggare med ökad vuxen närvaro och därvid utreda en flytt av personalens arbetsplatser samt befintligt café
- Införa elevskyddsombud
- Förstärka samordningen av folkhälsofrågorna i syfte att minska ohälsotalen

Indikatorer som kommer att användas för uppföljning

- Kostnad per betygspoäng i årskurs 9 i kommunala skolor, kr/betygspoäng
- Elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, hemkommun, andel (%)
- Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)
- Antal elever som får sitt förstahandsval till gymnasiet (%)
- Andel elever som läser på ett FLEX-program och uppnått kunskapskraven i alla ämnen, hemkommun, andel (%)
- Andel elever folkbokförda i Norrtälje med gymnasieexamen inom tre år (%)
- Andel behöriga lärare (%)
- Andel av lärarnas arbetstid som ägnas åt det pedagogiska uppdraget (%)
- Andel föräldrar som tycker att deras barn är trygga i förskolan (%)
- Andel elever som känner sig trygga i skolan (%)
- Andel föräldrar/elever som anser att man kan arbeta i lugn och ro på lektionerna (%)
- Rodengymnasiet, andel elever som känner sig trygga i skolan (%)
- Elevhälsoindex
- Andel barn/unga som svarar att de inte mår psykiskt dåligt (%)
- Andel elever som går i resursklass och erhåller särskilt stöd jmf behovsanalys
- Andel sökande ungdomar som erbjuds sommarjobb (%)
- Effektivitetstal, rankning Sveriges kommuner

5.2 Hållbar tillväxt och utveckling

Norrtälje kommun ska stå för en hållbar tillväxt. Det är centralt för att klara kommunens utmaningar idag och imorgon. Norrtälje ska även vara en kommun som arbetar aktivt för att fler ska välja att bo här. Kommunen som organisation ska på alla nivåer ha beredskap att möta ett ökande invånarantal.

Kommunen ska verka för att nyproduktionen av bostäder möter efterfrågan genom en mångfald av bostäder och boendemiljöer. Samhällsbyggnadsplaneringen i kommunen ska sträva efter social och miljömässig hållbarhet. Det tar sig uttryck genom exempelvis medborgardialoger, hänsyn till gestaltning, trygghetsfrågor och barnperspektiv.

Norrtälje ska vara en kommun som anstränger sig för att företag ska kunna etablera sig, växa och utvecklas inom kommunen. Kunskap, utbildning och stärkt innovationskraft står i centrum – tillsammans med den starka entreprenörsandan som finns i kommunen skapas fler jobb och växande företag. Stärkt utveckling av de gröna näringarna ger en förbättrad energi- och livsmedelsförsörjning och bidrar till en levande landsbygd. Antalet arbetstillfällen behöver öka och fler företag etablera sig i kommunen. Norrtälje ska även utnyttja sin potential att attrahera fler besökare och erbjuda olika typer av attraktiva besöksmål och mötesplatser.

Fler bostäder

Stockholmsregionen står inför en akut brist på bostäder. Detta gäller inte minst i Norrtälje, där vi de senaste åren har haft en stark befolkningsutveckling. Under det socialdemokratiskt ledda Samverkansstyret 2014-2018 tog bostadsbyggandet fart, och vi välkomnar även att allt fler har velat bygga villor och bostadsrätter i Norrtälje kommun. Trots detta har vi fortfarande en akut brist på hyresbostäder. Detta står allra hårdast mot de ungdomar som är på väg ut på bostadsmarknaden, och utgör även ett tydligt hinder för de individer och de företag som vill etablera sig i det växande Norrtälje. Därför är det av yttersta vikt att kommunen anstränger sig för att uppnå målen i den antagna bostadsförsörjningsstrategin och inte sänker ambitionsnivån.

Vi vill ge våra ungdomar en reell chans till en egen bostad. Idag är det oacceptabelt svårt för ungdomar att etablera sig på bostadsmarknaden. Kommunen måste därför ta ansvar för att fler hyresrätter produceras. Vi vill stärka det kommunala bostadsbolaget Roslagsbostäders förutsättningar för att de ska kunna **bygga fler hyresbostäder och korta bostadsköerna**. Samtidigt vill vi även att fler barnfamiljer ska trivas i Norrtälje, och nya bostadsområden bör fortsätta planeras för att möjliggöra det. En **smart blandning av upplåtelseformer ger alla möjlighet** till ett boende som passar.

Att kommunen äger mark ökar möjligheterna att öppna för variation i bebyggelse, upplåtelseformer och verksamheter, samtidigt som det ger större möjligheter att ställa krav på de

områden som bebyggs. Det gäller både i expansionsområden och i befintlig bebyggelse. En aktiv och långsiktig markpolitik och en god planberedskap är nödvändiga om kommunen ska kunna uppnå målet om fler hyresrätter.

Vår uppfattning är att bostadsbyggandet måste fortsätta hålla en hög takt för att kommunen ska utvecklas positivt. Vi behöver fler bostäder så att inflyttningen av framförallt yngre och yrkesverksamma kan öka, då blir vi även fler som delar på våra gemensamma kostnader.

Ett starkare näringsliv ger fler jobb och en bättre välfärd

Norrtälje kommun har ett starkt och livskraftigt näringsliv vilket skapar många arbetstillfällen. De senaste åren har vi förstärkt näringslivsarbetet med bland annat företagslots, en strategisk näringslivsutvecklingsplan och servicegaranti. Kommunen kan och bör dock göra ännu mer för att stötta den lokala företagsamheten. Fler jobb och växande företag är grunden för att bygga det starka och trygga samhälle som vi eftersträvar, och ger oss bättre förutsättningar att erbjuda högkvalitativ vård, skola och omsorg.

Norrtälje kommun behöver fler företag som utvecklar vår gemensamma konkurrenskraft, företag som utvecklar nya produkter och tjänster gör ett mer hållbart samhälle möjligt. Hur konkurrenskraftiga företagen är beror naturligtvis till stor del på dem själva. Men den miljö och de villkor som finns där företagen verkar är av särskilt stor betydelse. Det är något som kommunen i samverkan med andra offentliga aktörer kan påverka. Utöver ett fortsatt arbete med att höja utbildningsnivån, klara kompetensförsörjningen, och förbättra infrastrukturen behöver kommunen arbeta aktivt för **fler företagsetableringar inom kunskapsintensiv näring**.

Vi vill även införa en så kallad ”företagsinkubator” på Campus Roslagen som tillsammans med berörda aktörer såsom Nyföretagarcentrum kan stötta nystartade företag. Inkubatorn ska erbjuda ett **företagsutvecklingsprogram** om minst 6 månader riktad mot företag i uppstartsfas. Genom programmet ska företagen ges stöd att utveckla sina affärsplaner och bredda sina kontaktnät.

Bättre samordning för fler i jobb

Kommunen har ett stort ansvar för att föra en aktiv, lokal arbetsmarknadspolitik. Vi behöver rusta människor för både studier och arbete. Kommunen har en nyckelroll som samordnare för alla de aktörer som gemensamt kan förbättra den lokala arbetsmarknaden; näringslivsenheten, arbetsförmedlingen, försäkringskassan, socialtjänsten, skola, vuxenutbildning, näringsliv och civilsamhälle. Norrtälje ska vara en attraktiv kommun för företag att etablera sig i, och för att utveckla den lokala arbetsmarknaden och nå bästa resultat så vill vi göra en översyn av möjligheterna att samla ansvaret för näringspolitiken och arbetsmarknadspolitiken.

Det går allt snabbare för nyanlända att komma i arbete. Men det räcker inte utan takten måste öka och svenskunskaperna måste förbättras. Med fler möjligheter och bättre stöd till utbildning är det också rimligt att kraven på att delta ökar. Människor som får försörjningsstöd och är i arbetsför ålder ska göra sig anställningsbara. Det innebär krav på att människor som får försörjningsstöd ska delta i praktik, språkutbildning eller annan kompetenshöjande utbildning. Men det innebär även att kommunen behöver skapa nya möjligheter att få ett jobb. Vi vill därför **utveckla Norrtäljes lokala jobbspår** med nya arbetssätt som exempelvis att kommunen erbjuder ettåriga kommunala ”plusjobb”.

Ett jämlikt och jämställt samhälle

För oss är det självklart att Norrtälje ska vara en jämlik kommun som tar ställning för alla personers rättigheter. Alla ska ha möjlighet att delta på lika villkor i det demokratiska samhället. I dagens samhälle ska man kunna förvänta sig att Norrtälje kommun i alla lägen står upp för människovärdet, och aldrig accepterar diskriminering på grund av kön, ålder, funktionsnedsättning, hudfärg, tro, sexuell läggning eller något annat som gör oss människor unika – varken på arbetsplatsen, på fritiden, i skolan eller i hemmet. Norrtälje ska självfallet leva upp till dessa förväntningar, och därför är jämställdhet en viktig framtidsfråga för kommunen. Vi vill bygga ett samhälle där vi håller ihop och där alla människor ges möjlighet att förverkliga sig själva och sina drömmar, och där alla kan ta del av samhällsservice och kulturutbud, delta i arbetslivet och bilda familj. Jämställdhetsarbetet är avgörande för detta ändamål. Därför vill vi ta tydlig ställning för hbtq+ personers rättigheter, och vill intensifiera arbetet med **jämställdhetsintegrering och hbtq-certifiering av fler kommunala verksamheter**.

Nya tekniska lösningar

Nya tekniska lösningar ger ständigt nya möjligheter att erbjuda invånarna bättre service och tillgänglighet samtidigt som effektiviteten förbättras. Via kommunens E-tjänster kan invånarna nu med några klick exempelvis ansöka om bygglov eller välja skola. Genom modern **välfärdsteknik** kan brukarnas vardag förbättras samtidigt som vi förbättrar våra möjligheter att möta framtidens utmaningar vad gäller ökande kostnader och svårigheter att rekrytera personal. Exempelvis kan nattlig tillsyn av äldre ske via installation av en trygghetskamera i brukarens sovrum istället för att hemtjänsten gör nattliga hembesök och riskerar att störa dennes nattsömn. För att vi samtidigt ska kunna förbättra kommunens service och möta framtidens utmaningar i form av ökande utgifter och personalbrist måste vi ligga i framkant vad gäller utveckling av nya digitala tjänster. Ett ökat utbud av digitala tjänster kommer också att främja den fortsatta utbyggnationen av bredband genom högre efterfrågan och anslutningsgrad.

Öka sammanhållningen och integrationen

Norrtälje kommun har tagit ett stort ansvar för mottagandet av flyktingar, både kommun och civilsamhälle, vilket vi ska vara stolta över. Nu måste vi med gemensamma krafter arbeta för att etableringen ska gå snabbare och integrationen bli bättre. Därför vill vi fortsätta fokusera på fler **bostäder, arbete, praktik, utbildning och språkträning**. I Sverige i allmänhet – och Norrtälje i synnerhet – står vi inför framtida välfärdsutmaningar med en åldrande befolkning. Vi ser potentialen och styrkan i varje människa, och vet att om nyanlända får lära sig språket och ges en möjlighet att etablera sig på arbets- och bostadsmarknaden så har vi en stor fördel när vi ställs inför framtida utmaningar.

Integration är resultatet av möten mellan människor, och därför är även ett brett och tillgängligt utbud av mötesplatser, kultur- och fritidsaktiviteter och ett starkt civilsamhälle av stor vikt för att skapa sammanhållning och en starkare kommun.

Rätt till heltid

Alla som kan jobba ska jobba, och alla som arbetar ska ha en lön som de kan leva på. Det är grunden för vårt starka samhälle. Samtidigt är sysselsättningen bland kvinnor lägre än sysselsättningen bland män. Därför behöver vi bekämpa strukturella orättvisor på arbetsmarknaden, och arbeta för att **heltid ska vara norm** på hela arbetsmarknaden. Ingen som vill gå upp i arbetstid ska motarbetas, och för att vi ska uppnå ett mer jämställt samhälle där vi tar tillvara på alla människors fulla potential måste utbudet av heltidsanställningar öka, inte minst inom kvinnodominerade yrken. Många av dessa finns inom offentlig sektor, och därför ska kommunen ta ansvar för att säkerställa att den som vill arbeta heltid också får möjlighet till det.

En hållbar framtid för kommunen

Norrtälje kommun ska ha höga ambitioner för utvecklingen av ett hållbart samhälle. Ett hållbart förhållningssätt innebär en samhällsutveckling som tillgodoser dagens invånares behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina. Vi jobbar för levande samhällen med grönområden som ger liv, med tät och pålitlig kollektivtrafik och med moderna gång- och cykelvägar.

Norrtälje kommun ska fokusera på att **minska utsläppen inom transporter och bebyggelse**.

Därför ska kommunens livsmedelsinköp i möjlig mån vara ekologiska och närproducerade, och transporter ska sträva efter att enbart använda fossilfria bränslen. Norrtälje kommun ska också ansluta sig till regionens Klimatfärdplan 2050, som innebär **netto-noll-utsläpp senast år 2045**, och att de direkta och indirekta utsläppen per invånare ska halveras till 2030 jämfört med 2014. Det ska vara enkelt för Norrtälje kommuns invånare att vara miljösmarta. Därför vill vi också arbeta för att förenkla återbruk och återvinning i kommunen.

De fastigheter och lokaler som ägs av kommunen bör vara energieffektiva och fossilfria. Utgångspunkten när vi bygger är att byggnaden inte ska använda mer energi under året än vad den själv tillför. Klimatomställningen får inte ses enbart som ett hinder i vår jakt på en hållbar tillväxt, utan en möjlighet. Att **effektivisera energianvändningen** i kommunen kan även bidra till teknik- och affärsutveckling som genererar nya gröna jobb. Norrtälje kommun bör även aktivt arbeta för en rättvis handel och etisk konsumtion, och bör därför åter ansöka om att bli en Fairtrade City.

För att uppnå målet om en hållbar tillväxt och utveckling behöver vi arbeta för att:

- Sysselsättningen ska öka
- Bygga fler bostäder
- Folkhälsan ska förbättras
- Utbildningsnivån ska höjas
- Det ska vara enkelt för invånare och företag att få kontakt med kommunen

Därför lägger vi följande uppdrag till nämnder 2020:

- Starta upp en företagsinkubator som erbjuder företag i uppstartsfasen ett företagsutvecklingsprogram
- Öka antalet markanvisningar inom kommunen
- Ta fram riktlinjer för förenkling av kommunens planprocesser
- Planera nya bostadsområden med barnperspektiv
- Utarbeta en handlingsplan för hur Norrtälje kommun snabbare ska nå heltid som norm, där heltid är en rättighet och deltid en möjlighet
- Införa ett snabbspår för mindre planändringar i syfte att bidra till fler företagsetableringar
- Göra en översyn av gamla detaljplaner för att möjliggöra utökade byggrätter och utökad permanentning av boende
- Utarbeta förslag till hur arbetsmarknads- och näringslivsfrågorna kan organiseras för att tydliggöra och utveckla det kommunala helhetsansvaret för dessa frågor
- Starta en stöd- och matchningsverksamhet och därmed bli en kompletterande aktör till Arbetsförmedlingen
- Utarbeta förslag till satsning på ”jobb istället för bidrag”, avseende att ge personer som tvingas leva på försörjningsstöd på grund av arbetslöshet möjlighet att istället erhålla ettårigt kommunalt ”plusjobb” för införande 2021
- Utveckla och effektivisera hanteringen av e-förslag
- Intensifiera bredbandsutbyggnaden i hela kommunen enligt beslutad handlingsplan
- Kartlägg lämpliga områden för markbaserad storskalig produktion av solceller

- Verka för ökad lokal produktion av förnybar el och värme
- Förenkla för företag och invånare att vara miljö- och klimatsmarta för att nå de nationella klimatmålen
- Utarbeta en åtgärdsplan för att uppnå målet om att befintliga fastigheter skall vara fossilfria och uppgraderas till nära nollenergihus.
- Återansöka om diplomering som Fairtrade City
- Förstärka det strategiska arbetet för ökad integration i Norrtälje kommun
- Säkerställa att kommunens bidrag till föreningslivet främjar jämställdhet och arbetet med HBTQ-frågor, mångfald samt allas möjlighet att delta i föreningslivet
- Projektera ett nytt ridsportcentrum där även ridskoleverksamhet kan bedrivas
- Säkra den långsiktiga finansieringen av Pythagoras industrimuseum
- Projektera en långsiktigt hållbar förvaring av utställningsföremål
- Medverka i projekt Norrtälje hamn för planeringen av ett kulturhus

Indikatorer som kommer att användas för uppföljning

- Handläggningstid median arbetsdagar – PBL
- Handläggningstid median arbetsdagar – MB
- Antal bostadsenheter i givna slutbesked
- Antal bostadsenheter i antagna detaljplaner
- Antal markanvisningar per år
- Antal markanvisningar som avser upplåtelseformen hyresrätt
- Antal markanvisningar till det kommunala bostadsbolaget
- Andel rätt vid överprövning, exkl.. strandskydd (%)
- Tid för handläggning av detaljplaner och bygglov
- Lokaleffektivitet – kvm outhyrd yta/totalyta (%)
- Företagsklimat
- Gång- och cykelvägar (meter/invånare)
- Antal bredbandsanslutningar/potentiella anslutningar
- Andel kommunägda lokaler där energianvändningen är fossilbränslefri (%)
- Energianvändning per m2 i kommunägda lokaler (kWh/m2)
- Andel inköp av ekologiska livsmedel (%)
- Användning av e-tjänster
- Elever på SFI som klarar minst två kurser, av nybörjare två år tidigare
- Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%)
- Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%)
- Genomsnittlig bidragstid inom försörjningsstöd
- Kulturutbud/invånare
- Kostnad kulturverksamhet, kr/inv.
- Lönegapet mellan kvinnor och män för kommunens anställda

- Andel av personalen som utbildats i normmedvetet arbetssätt och jämställdhetsintegrering (%)
- Andel personal som ska ha kännedom om hur de ska upptäcka och agera vid våld i nära relation (%)

5.3 Trygg välfärd i framkant

Det trygga samhället ska finnas där för dig när du behöver det. Norrtälje ska vara en kommun där människor vill växa upp, utbilda sig, arbeta och åldras. Då krävs en välfärd som invånarna känner sig trygga i, och vet att de kan luta sig mot. Alla invånare ska ha goda och likvärdiga förutsättningar för att känna trygghet. Därför ska Norrtälje vara en kommun som arbetar för ökad jämställdhet, tar tillvara på olikheter och mångfald och bemöter alla invånare med professionalitet och respekt. Din bakgrund eller var du bor ska inte påverka dina möjligheter att få tillgång till en välfärd i världsklass.

Norrtäljes unika vård- och omsorgsmodell, med en sammanhållen vårdkedja, är unik och ska stärkas och fortsätta utvecklas. Samtidigt har vi utmaningar framför oss; att trygga arbetsvillkoren för de anställda inom vården, att möta en åldrande befolknings ökade behov, och att erbjuda ett tryggt och långsiktigt valfrihetssystem i hemtjänsten. Att långsiktigt säkra välfärden i vår kommun är att investera i varandras trygghet, och i Norrtälje kommun ska alla känna sig trygga i att samhället och välfärden finns där för dig när du behöver.

Norrtäljemodellen med Tiohundra ska fortsätta utvecklas

Målet för oss är en god och jämlik vård och omsorg för alla i Norrtälje kommun. Vi vill att invånarna ska få det bästa av två världar, valfrihet och trygghet, oavsett var i kommunen de bor.

Till skillnad från många andra kommuner i Sverige slipper våra invånare besväret att behöva navigera i snåriga vårdssystem så fort de behöver vård och omsorg. Över hela landet är det nästan regel att människor råkar illa ut och hamnar mellan stolarna på grund av kommuner och landstings svårigheter att samarbeta på ett bra sätt. Föregångaren till Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje, Tiohundranämnden, utvecklade under tioårs tid en unik vårdmodell. Grundtanken med Tiohundraprojektet var att samla ett brett och gemensamt finansieringsansvar för hela befolkningens hälsa. Därmed fick också vårdgivarna incitament att **arbeta för patienternas bästa ur ett helhetsperspektiv**. Det vidgade lokala befolknings- och planeringsansvaret syftade även till att stödja en mera hälsofrämjande sjukvårds- och omsorgsorganisation. Sjukdomsförebyggande insatser blev ett insatsområde parallellt med planerad och akut sjukvård, samt insatser inom äldreomsorg, socialpsykiatri och handikappomsorg. Dessa grundläggande tankar är fortfarande giltiga och högaktuella i många av de vårdssystem som inom forskningen lyfts fram som internationella förebilder.

Under förra mandatperioden permanentade vi det tioåriga Tiohundraprojektet för invånarnas och verksamhetens bästa. Det skapar långsiktighet och trygghet för fortsatt utveckling. Vi vill fortsätta att förbättra Norrtäljemodellen med Tiohundra, och ge alla kommunens invånare tillgång till en vård och omsorg som tar ansvar för en helhet när det gäller hälsa, sjukvård och omsorg. Vi välkomnar därför att man nu tar nästa steg med utvecklingen av Norrtäljemodellen 2.0, ett

utvecklingsprojekt i Hallstavik som skapar en mer personcentrerad sjukvård som utgår från patientens behov. Att möjliggöra en högre livskvalitet till de mest sjuka äldre är en viktig framtidsfråga för Norrtälje kommun, och kan leda till nya lösningar för hela vård- och omsorgskedjan.

Innovativa lösningar för en bättre omsorg

För att möta framtidens utmaningar inom vården och omsorgen behövs det innovativa lösningar som frigör tid för personalen att fokusera på det personliga mötet och det faktiska vårdbehovet. För att minimera den tidsödande administrationen av fysiska nycklar och öka kvaliteten i verksamheten bör vi införa en **nyckelfri hemtjänst** i form av digitala lås. Det minskar både oron för att lämna ut nycklar för omsorgstagaren, men också lägre kostnader och en bättre arbetsmiljö för personalen. Det finns även andra välfärdstekniska lösningar som kan leda till en bättre omsorg, som att handla med hjälp av appar eller digital natttillsyn via kameror istället för hembesök. Även inom primärvården har vi mycket att vinna på att använda innovativa lösningar för säkra en snabbare, effektivare och bättre vård för den som behöver det.

Förebyggande och kvalitativa vårdinsatser

Med en åldrande befolkning krävs både **ökade resurser och innovativa lösningar** i takt med de ökade behoven för att garantera en bra kvalitet i Norrtälje kommuns vård och omsorg.

Samtidigt vet vi att den bästa insatsen är den förebyggande insatsen. Både ur ett samhällsekonomiskt perspektiv och ett individuellt hälsoperspektiv är tidiga och förebyggande insatser det bästa alternativet. Tiohundra ska ha alla möjligheter för att göra rätt prioriteringar långsiktigt. Vi är övertygade om att det är rätt att prioritera förebyggande insatser idag som ger effekt på lite längre sikt.

Vi har fortfarande för få platser på särskilda boenden för att tillgodose behoven i kommunen. Antalet särskilda boenden inom alla kategorier måste öka för att säkra en vård och omsorg av hög kvalitet och en effektiv användning av kommunens resurser. Samtidigt behöver vi säkra kvalitén i dem, och vi vill se regelbundna uppföljningar av kvalitetsarbetet på kommunens särskilda boenden.

Många äldre upplever otrygghet och ensamhet, det måste vi med kraft motverka. Det måste bli lättare för äldre som är för friska för ett äldreboende/särskilt boende att få en bostad med omsorg och service. Därför är det ytterst angeläget att **trygghetsboenden** skapas som möter behovet av trygghet, socialt sammanhang och minskad isolering.

En vård och omsorg som lyssnar på dina behov

För att vården och omsorgen ska fungera bäst för dig behöver den också lyssna på dina behov. Vi vill återinföra medborgardialoger, där Norrtälje kommuns invånare kan ge sin syn på hälso- och sjukvården och föreslå områden som kan förbättras.

Vi vill också omgående **förstärka anhörigstödet**. De som tar ett stort ansvar för sina närstående, och därmed också gör en viktig insats för välfärden i stort, ska själv kunna få det stöd de behöver. Anhörigstödet behöver utökas och breddas, oavsett om den du vårdar har en fysisk eller psykisk funktionsnedsättning, missbrukandeproblematik eller är långvarigt sjuk.

Kommunens äldsta invånare ska också kunna få hemtjänst utan behovsprövning. Det ska bli **enklare för äldre personer att få hjälp av äldreomsorgen**, och därigenom öka möjligheten för de äldre till delaktighet och självbestämmande. Så skapar vi ett tryggare samhälle som lyssnar till dina specifika behov.

Ny valfrihetsmodell i hemtjänsten

Norrtälje är en kommun inom Stockholmsregionen som har unika förutsättningar, men också särskilda utmaningar. Befolkningen är äldre, har större vårdbehov och är mer geografiskt utspridd än i andra delar av Stockholmsregionen. Vi motsätter oss inte privata vårdalternativ utan värnar människors valfrihet, men samtidigt kan vi konstatera att kundvalssystemet inom Norrtälje kommun inte fungerar idag. Trots höjningar i ersättningar har flera utförare inom hemtjänsten lämnat med kort varsel, vilket sätter invånarna i Norrtälje kommun i en otrygg sits. För att de äldre inom kommunen ska känna sig trygga måste omsorgen vara kvalitativ, kontinuerlig och långsiktig. Alla ska känna sig säkra i vetskapen att utförare och personal inte byts ut över en natt.

På olika platser i kommunen finns därtill ingen valfrihet alls, då det bara finns en utförare. Principen för omsorgen i Norrtälje bör vara att den ska utvecklas efter behov, inte efter hur affärsmöjligheterna ser ut på olika platser i kommunen. Behovet ska aldrig bli sekundärt i förhållande till marknadslogiken. **Vi vill se ett helhetsansvar för vård- och omsorg, och en ny valfrihetsmodell behöver därför utvecklas inom hemtjänsten.** En valfrihetsmodell som garanterar långsiktig och trygg omsorg för invånarna, oavsett var i kommunen de bor.

Kvalitetsgaranti för trygg omsorg

Att invånarna har möjlighet till valfrihet inom vård, skola och omsorg är i grunden bra. Med en ökad mångfald aktörer krävs dock även noggrann kvalitetsuppföljning. Invånarna ska kunna räkna med att all välfärd och skola som erbjuds i kommunen håller hög kvalité. Det ska gå inte gå att göra dåliga val. Vi vill ställa tydliga krav som alla aktörer måste uppfylla samt förbättra kvalitetskontrollen för att kunna **erbjudas invånarna en kvalitetsgaranti**.

En attraktiv arbetsmiljö för vård- och omsorgspersonalen

Personalen är sjukvården och omsorgens viktigaste resurs. Med stort engagemang, empati och yrkeskunnande bär undersköterskor, sjuksköterskor och andra yrkesgrupper vården och omsorgen på sina axlar. Ofta måste de med självuppoftande insatser kompensera för de brister som fortfarande finns i vårdens och omsorgens organisation. Att patienterna nästan alltid får vård och omsorg av hög kvalitet och ett gott bemötande beror till stor del på personalen.

Personalsituationen inom vården och omsorgen i Stockholmsregionen är idag allvarlig. Det är svårt att rekrytera och behålla vårdpersonal, särskilt sjuksköterskor. Många medarbetare upplever växande problem med arbetsbelastning och arbetsmiljö vilket medför höga sjuktal. För att bryta den onda cirkeln av rekryteringssvårigheter och växande belastning behövs nya åtgärder. Mer **flexibla arbetstidsmodeller behöver införas med möjlighet till arbetstidsförkortning** och tid för återhämtning, samtidigt som rätten till heltid ska vara norm även inom vården och omsorgen. En tydligare struktur för lönesättning, som värderar kompetens, erfarenhet, utbildning och akademiska meriter behöver utvecklas. Nyutexaminerad personal behöver under sitt första år erbjudas ett introduktionsprogram med handledning.

Ökad trygghet och säkerhet

Norrtälje ska invånare och företagare känna sig trygga och säkra. Trygghet är individens upplevelse av sin egen säkerhet, som beror bland annat på: en känsla av kontroll, tillit till samhället och andra människor samt individens tro på sin egen förmåga att hantera eventuella konsekvenser av att utsättas för brott eller ordningsstörningar.

Människors trygghet och säkerhet är avgörande för att samhället ska hålla ihop. Vi ska bekämpa brotten, men också brottens orsaker. Kommunens samverkan med polisen ska stärkas ytterligare inom ramen för det framgångsrika arbetet med TINK, Trygg i Norrtälje kommun. Samtidigt behöver det brottsförebyggande arbetet och civilsamhället stärkas. Det mest effektiva sättet att hindra unga människor att välja kriminalitet är att erbjuda något som är bättre: en bra utbildning, något meningsfullt att göra på fritiden, ett första jobb eller möjlighet att flytta hemifrån. Vi prioriterar **fler fältassistenter** i vår budget.

För att uppnå målet om en välfärd i framkant behöver vi arbeta för att:

- Äldre och invånare i behov av stöd ska bemötas med respekt och ges förutsättningar för en meningsfull tillvaro med inflytande över sin vardag, vård och omsorg.
- Ny teknik implementeras i vård och omsorg
- Invånarna ska känna sig trygga och säkra såväl i hemmet som i det offentliga rummet

Därför lägger vi följande uppdrag till nämnder 2020:

- Förstärka det förebyggande arbetet med trygghet för unga genom fler fältassistenter
- Införa en ny valfrihetsmodell inom hemtjänsten i syfte att skapa ökad trygghet och långsiktighet för brukarna
- Erbjudas en kvalitetsgaranti inom äldreomsorgen
- Införa nyckelfri hemtjänst
- Öka personcentreringen i vården där professioner samarbetar mera runt en person
- Utforma förenklad biståndsbedömning för alla äldre invånare över 75 år
- Färdigställa en lokalförsörjningsplan för olika boendeformer i olika delar av vår kommun
- Utveckla Norrtäljemodellen och skapa en mer personcentrerad sjukvård som utgår från patientens behov
- Genomföra regelbunden uppföljning och återsrapportering kring kvaliteten på alla särskilda boenden
- Återinföra medborgardialoger om vård och omsorg
- Utöka anhörigstödet för alla målgrupper
- Förbättra samverkan med socialtjänsten gällande individer med komplexa vårdbehov
- Utföra egna kvalitetsmätningar inom omsorgens olika verksamheter
- Bygga trygghetsboenden där äldre som lider av ensamhet och otrygghet men ännu inte har rätt till särskilt boende ska erbjudas trygga boenden med service, aktiviteter och social samvaro

Indikatorer som kommer att användas för uppföljning

- Hemtjänst, utförd av beställd/verkställd tid (%)
- Vårdgaranti, andel patienter som erbjuds vård inom regionens vårdgaranti av vårdgivare inom Norrtälje kommun (5 dagar)
- Andel brukare med tillgång till nyckelfri hemtjänst
- Antal implementerade digitaliseringsarbeten
- Antal förbättringsarbeten där kunder/närstående medverkat
- Andel patienter som tillfrågats om levnadsvanor
- Andel kunder som regelbundet erbjuds fysisk aktivitet
- Upplevd trygghet
- Fallskador bland personer 65+, 3års-, antal/100,000 inv.
- Antal trygghetsboenden
- Medarbetarindex

5.4 En sammanhållen kommun

Socialdemokraternas mål är en kommun som håller ihop, där klyftorna mellan människor, orter, stad och land minskar. För oss är det självklart att hela kommunen ska växa. Därför är det av stor vikt hur vi fördelar offentliga resurser och skapar förutsättningar för tillväxt och fler jobb i hela kommunen. Med närapå hälften av kommunens invånarantal – totalt över 30,000 invånare – boende på landsbygden och i skärgården är Norrtälje Stockholmsregionens mest betydande landsbygdskommun. Med en så stor yta där både landsbygd och stad växer finns det möjligheter att utveckla Sveriges bästa landsbygd och skärgård för att växa upp, leva och verka. Det är få kommuner som kan erbjuda så varierade livsmiljöer med närhet till en starkt växande arbetsmarknad som Norrtälje kan göra. Det ska vi ta tillvara och utveckla. Det ska bli ännu mer attraktivt att bo och verka i hela Norrtälje kommun.

För att säkerställa att landsbygdsutvecklingsperspektivet genomsyrar den kommunala verksamheten är det viktigt att landsbygds- och skärgårdsutvecklingsfrågorna beaktas i hela kommunens verksamhet. Kommunen ska i sitt arbete systematiskt belysa olika perspektiv som har eller kan ha konsekvenser för landsbygden och skärgården.

Fler bostäder i hela kommunen

Det ska vara enkelt att bo och verka i hela Norrtälje kommun. Behovet av **fler bostäder i hela Norrtälje kommun** är stort. En stor del av befolkningen bor i villor, men det är viktigt att det finns attraktiva boendelalternativ – i olika upplåtelseformer – i hela kommunen. För att locka fler grupper att välja ett liv på landsbygden och i skärgården krävs det att vi skapar förutsättningar för fler mindre och prisvärda bostäder. Det gynnar även boendekedjan och skapar en rotation på bostadsmarknaden. Det innebär att kommunen i sin prioritering och tidsplanering av detaljplanearbeten behöver arbeta för att ta fram planer så att hela kommunen, både stad och mindre tätorter, har möjlighet att växa.

Närheten till Norrtälje stad, Stockholm, Arlanda och Uppsala skapar förutsättningar för bostads- och verksamhetsutveckling i hela Norrtälje kommun. För att kunna möta efterfrågan på bostäder och skapa beredskap för en befolkningsökning så är det viktigt att ha tillgång till hyresrätter, bostadsrätter och bostäder som är anpassade för livets alla skeden. På så sätt får fler möjligheten att bo på landsbygden. Detta behöver också ställas i relation till samhällsekonomiska aspekter. Samtidigt som vi arbetar för en utökad och mer flexibel kollektivtrafik i kommunen så bör bostadsutvecklingen främst ske i kollektivtrafiknära lägen. På så sätt skapar vi förutsättningar för att stärka de viktiga mindre tätorterna som finns i kommunen. Det kommunala bostadsbolaget har här en särskild möjlighet att leda den här utvecklingen.

Välfärd där du är

I socialdemokraternas trygga samhälle ska välfärden finnas där för dig när du behöver den, oavsett var du bor. Det är viktigt att vi skapar en **fungerande vård och omsorg som är tillgänglig och håller hög kvalitet i hela kommunen**, och att vi jobbar med innovativa och nya idéer och tekniker som är anpassade för landsbygdens och skärgårdens speciella förutsättningar.

Samarbetet mellan äldreomsorgen, vårdcentraler, sjukhus och andra aktörer inom vårdkedjorna är av största vikt, och det krävs kreativa lösningar för att säkra en god vård, och attraktiva och trygga arbetsvillkor för att säkra kompetent personal.

Samtliga barn och unga, oavsett var man bor, har också rätt till en jämlik kunskapsskola och en meningsfull fritid. Det är därför av högsta vikt att vi erbjuder en utbildning som är jämlik och kunskapsinriktad för alla. Vi har som mål att Norrtälje ska bli en av landets bästa skolkommuner. För att uppnå det krävs det att **samtliga skolor i kommunen uppfyller de krav** vi har satt upp i Norrtäljes skolutvecklingsprogram:

- Tydlig gemensam inriktning – alla elever ska nå sina mål och det är skolans ansvar
- Höga förväntningar på alla barn och elever
- Stark styrkedja – med värdegrunds- och resultatfokus
- Systematisk kvalitetsutveckling
- Starkt undervisningsfokus
- Skickliga och kompetenta ledare på alla nivåer
- Resurserna närmast linjen – där barnen och eleverna är

Vi ska ställa höga krav på välfärden i hela kommunen. Inga barn ska lämnas efter, och ingen människa ska få sämre vård eller stöd på grund av geografiska utmaningar. För att uppnå detta krävs att vi är innovativa och lösningsorienterade, men också att vi ställer höga krav på samtliga verksamheter. Bara så kan vi säkra en god vård för alla våra invånare, och göra det attraktivare att flytta till Stockholms främsta landsbygd.

Bra service och infrastruktur oavsett var du bor

För att vara en av Sveriges bästa landsbygds- och skärgårdskommuner ska vi skapa innovativa, effektiva och smarta sätt att utveckla servicefunktioner, tillgänglighet och IT-utveckling på landsbygd och i skärgård.

Tillgången till service i tätorterna och på landsbygderna har i stora delar minskat under de senaste decennierna, både skattefinansierad och kommersiell service. Därför var satsningen under Samverkansstyret på att utlokalisera kontaktcenter till Hallstavik och Rimbo viktig. Kommunen ska sträva efter att ge alla kommuninvånare tillgång till trygga och kreativa mötesplatser, offentlig och kommersiell service, rekreation, kultur och goda kommunikationer.

Bilen kommer vara fortsatt viktig för landsbygdsbefolkningen. För ett hållbart resande är det därför viktigt att se till hela perspektivet och att man enkelt ska kunna byta färdmedel längs vägen. **Pendlarparkeringar, cykelinfrastruktur och god kollektivtrafik** är nyckeln till att skapa förutsättningar för ett hållbart resande.

Vi behöver också investera i en trygg närmiljö på landsbygden. Gång- och cykelvägar bör anläggas nära skolor och idrottsanläggningar för att minska behovet av korta bilresor och för att göra närmiljön tryggare för våra barn och unga. Alla föräldrar ska känna sig trygga med att skicka sina barn till skolan eller idrottsträningen. Det ska vara enkelt både att leva miljösmart och att tryggt röra sig i ens närområde.

Förutsättningarna för att driva och utveckla företag samt för att leva på landsbygd och i skärgård kommer att förbättras när digitaliseringen tillgängliggörs för fler. Med stöd av den snabba teknikutvecklingen kan människor arbeta och få tillgång till samhällsservice, utbildning och upplevelser i mycket högre grad än tidigare. Vi behöver också se ett utökat samarbete mellan olika aktörer. En **ny servicelösning** kan exempelvis innebära att olika typer av servicefunktioner – privata och offentlig – samverkar för att tillsammans få tillräcklig kvalitet och ekonomi trots ett begränsat befolkningsunderlag.

Det finns ett särskilt samhällsansvar att snabbare **utveckla bredbandsutbyggnaden** på vår landsbygd och i skärgård. Genom mobilisering av invånare, organisationer och företag ska statliga stöd utnyttjas mer effektivt, men också skapa utökade möjligheter att samverka med marknadsaktörer som bygger ut bredband.

Ett starkt näringsliv ger fler jobb i hela kommunen

För att vara en av Sveriges bästa landsbygds- och skärgårdskommuner ska vi stärka den sammanhållna landsbygds- och stadsutvecklingen för att ytterligare utveckla de kvaliteter, utbud och upplevelser som landsbygd och skärgård erbjuder som har betydelse för tillväxten av nya företag och jobb.

Ett livskraftigt och **lokalt baserat företagande** är en viktig förutsättning för en levande landsbygd och viktig för hela kommunens utveckling. Det handlar om att skapa möjligheter för nya företag, fler företagsetableringar och tillväxt i befintliga företag på landsbygden. Närheten till Stockholm, Arlanda och Uppsala skapar goda förutsättningar för tillväxt.

Särskild hänsyn ska tas till landsbygdens förutsättningar när åtgärder för förbättrat företagsklimat vidtas.

Kommunen ska sträva efter att ha en varierad leverantörsbas där även mindre företag ingår. Större upphandlingar ska om möjligt utformas så att det är möjligt att lägga anbud på avgränsade delar. Detta ger bättre förutsättningar för lokala företag att ha kommunen som kund. Ett viktigt stöd för mer inköp av närproducerade varor är kommunens kostpolicy.

Besöksnäringen är en av de mest växande sektorerna, globalt sett, och ger stora möjligheter till upplevelser, företagande och jobb. Norrtälje kommun har goda möjligheter och förutsättningar att väsentligt öka antalet besökare för olika typer av turism vilket även gör kommunen mer attraktiv för boende genom att upplevelseutbudet ökar samt att det skapar nya arbetstillfällen. Kultur-, turism-, natur- och ekoturism har en stor potential och skapar förutsättningar för utveckling av lokal samverkan och olika former av företagande.

För att uppnå målet om en sammanhållen kommun behöver vi arbeta för att:

- Göra det enkelt att bo och verka i hela kommunen
- Bygga fler bostäder i mindre tätorter och i kollektivtrafiknära lägen
- Öka takten på bredbandsutbyggnaden

Därför lägger vi följande uppdrag till nämnder 2020:

- Etablera planberedskap för att möjliggöra fler bostäder i tätorterna
- Skapa tomtberedskap i tätorterna
- Skapa beredskap för byggande av flerfamiljshus i tätorterna
- Skapa markberedskap för verksamhetsmiljöer i tätorterna
- Möjliggöra småskaliga VA-lösningar som är långsiktigt hållbara
- Öka möjligheten till ett hållbart och kollektivt resande genom att ha ett dörr- till dörrperspektiv
- Fortsätta utbyggnaden av gång- och cykelvägar i hela kommunen, och prioritera gång- och cykelvägar nära skolor och idrottsplatser
- Etablera och utveckla nya servicelösningar där det idag är brist
- Skapa förutsättningar för en högre anslutningsgrad av fiber på landsbygden
- Öka nöjdheten med den kommunala servicen för företagare på landsbygd och i skärgård
- Skapa förutsättningar för ökad besöksnäring kultur-, idrott- natur, och ekoturism med åtgärder i besöksnäringstrategin
- Trygga VA-lösningarna i de norra delarna av Norrtälje kommun
- Verka för en läkarbåt i norra skärgården

Indikatorer som kommer att användas för uppföljning

- Nöjd kundindex, myndighetsutövning
- Gång- och cykelvägar (meter/invånare)
- Antal bredbandsanslutningar/potentiella anslutningar per distrikt
- Andel lokalproducerade varor och tjänster i upphandlingar
- Antal orter med tillgång till offentliga servicefunktioner

- Antal verkställda åtgärder från handlingsplanen för landsbygds- och skärgårdsutvecklingsprogrammet
- Antal antagna bostadsenheter i detaljplan per distrikt
- Antal givna startbesked för nyproduktion av bostäder per distrikt

6. Uppdrag per nämnd

För att fortsätta det konsekventa och långsiktiga arbetet med en hållbar utveckling av Norrtälje kommun för att nå visionen – Global livsstil, lokalt liv – föreslår vi under 2020 följande uppdrag till nämnderna:

Kommunstyrelsen

- Ta fram riktlinjer för förenkling av kommunens planprocesser
- Införa ett snabbspår för mindre planändringar i syfte att bidra till fler företagsetableringar
- Göra en översyn av gamla detalplaner som tjänat sitt syfte och därmed kan upphävas, för att möjliggöra utökade byggrätter och utökad permanentning av boende
- Planera nya bostadsområden med barnperspektiv
- Öka antalet markanvisningar inom kommunen
- Etablera planberedskap och tomtberedskap för att möjliggöra fler bostäder och verksamheter i tätorterna
- Utarbeta en handlingsplan för hur Norrtälje kommun snabbare ska nå heltid som norm, där heltid är en rättighet och deltid en möjlighet
- Utarbeta förslag till hur arbetsmarknads- och näringslivsfrågorna kan organiseras för att tydliggöra och utveckla det kommunala helhetsansvaret för dessa frågor
- Starta en stöd- och matchningsverksamhet och därmed bli en kompletterande aktör till Arbetsförmedlingen
- Förstärka det förebyggande arbetet med trygghet för unga genom fler fältassistenter
- Återinföra en sommarjobbgaranti till alla unga mellan 16-18 år
- Förstärka samverkan med näringslivet för att tillsammans erbjuda sommarjobb till gymnasieungdomar i syfte att stärka ungdomars position på arbetsmarknaden
- Återansöka om diplomering som Fairtrade City
- Förstärka det strategiska arbetet för ökad integration i Norrtälje kommun

Val- och demokratinämnden

- Utveckla och effektivisera hanteringen av e-förslag

Barn- och skolnämnden

- Redovisa uppföljning och utvärdering av skolutvecklingsprogrammet 2016-2020 till kommunfullmäktige
- Utarbeta skolutvecklingsprogram steg 2 för perioden 2020-2024 i samverkan med Utbildningsnämnden och Kommunstyrelsen
- Inkludera fritidshemmets verksamhet i det nya programmet, med fokus på att utveckla deras potential att bidra till elevernas måluppfyllnad och en trygg lärmiljö
- Utarbeta en handlingsplan för att ytterligare stärka läraryrket i samverkan med Utbildningsnämnden och Kommunstyrelsen
- Genomföra en strategisk lönesatsning för barnskötare och fritidspedagoger i samverkan med Kommunstyrelsen

- Bredda kulturskolan så att fler barn får tillgång till kulturbildning inom dans, teater och musik
- Inkludera eleverna i arbetet med att skapa trygga skolmiljöer
- Införa bindande kvalitetskrav på alla skolor oavsett huvudman
- Införa elevskyddsombud

Utbildningsnämnden

- Fortsätta satsningarna på elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, genom pedagogisk utveckling, miljöanpassning, arbetssätt samt synsätt.
- Initiera ett samarbete med befintliga högskoleutbildningar, yrkeshögskoleutbildningar och näringsliv i syfte att höja utbildningarnas attraktionskraft ytterligare
- Utreda möjligheterna att utveckla ett samlat yrkescollege
- Säkerställa att UF, Ung företagsamhet, erbjuds till alla elever
- Göra centralkorridoren på Rodengymnasiet tryggare med ökad vuxennärvaro och därvid utreda en flytt av personalens arbetsplatser samt befintligt café
- Omstrukturera Samhällsvetenskapsprogrammet FLEX i syfte att fler elever ska lyckas uppnå kunskapskraven
- Utöka FLEX-alternativet på Rodengymnasiet till att även gälla yrkesprogram
- Införa elevskyddsombud

Teknik- och klimatnämnden

- Kartlägg lämpliga områden för markbaserad storskalig produktion av sol
- Utarbeta åtgärdsplan för att nå målet om att kommunens befintliga fastigheter skall vara fossilfria och uppgaderas till nära nollenergihus som mål.
- Prioritera upprustning av skolans lokaler för att säkerställa pedagogiska lärmiljöer
- Utveckla en plan för trygga VA-lösningar i de norra delarna av Norrtälje kommun
- Möjliggöra småskaliga va-lösningar som är långsiktigt hållbara
- Fortsätt utbyggnaden av gång- och cykelvägar i hela kommunen

Socialnämnden

- Utarbeta förslag till satsning på ”jobb istället för bidrag”, avseende att ge personer som tvingas leva på försörjningsstöd på grund av arbetslöshet möjlighet att istället erhålla ettårigt kommunalt ”plusjobb” för införande 2021
- Utred möjligheterna för kommunen att starta en stöd- och matchningsverksamhet och därmed bli en kompletterande aktör till Arbetsförmedlingen
- Förbättra samverkan med Kommunalförbundet Sjukvård- och omsorg gällande individer med komplexa vårdbehov

Kommunalförbundet Sjukvård- och omsorg

- Införa en ny valfrihetsmodell inom hemtjänsten i syfte att skapa ökad trygghet och långsiktighet för brukarna
- Erbjuda en kvalitetsgaranti inom äldreomsorgen
- Införa en nyckelfri hemtjänst
- Öka personcentreringen i vården där professioner samarbetar mera runt en person
- Utforma förenklad biståndsbedömning för alla äldre invånare över 75 år
- Färdigställa en lokalförsörjningsplan för olika boendeformer i olika delar av vår kommun
- Utarbeta handlingsplan för hur Norrtälje kommun snabbare ska nå heltid som norm inom vård- och omsorg
- Utveckla Norrtäljemodellen och skapa en mer personcentrerad sjukvård som utgår från patientens behov
- Genomföra regelbunden uppföljning och återsrapportering kring kvaliteten på alla särskilda boenden
- Återinföra medborgardialoger om vård och omsorg
- Utöka anhörigstödet för alla målgrupper
- Förbättra samverkan med socialtjänsten gällande individer med komplexa vårdbehov
- Utföra egna kvalitetsmätningar inom omsorgens olika verksamheter
- Erbjuda en läkarbåt för norra skärgården i samverkan med Region Stockholm

Kultur- och fritidsnämnden

- Säkerställ att kommunens bidrag till föreningslivet främjar jämställdhet och arbetet med HBTQ-frågor, mångfald samt allas möjlighet att delta i föreningslivet
- Projektera ett nytt ridsportcentrum där även ridskoleverksamhet kan bedrivas i samverkan med Kommunstyrelsen
- Säkra den långsiktiga finansieringen av Pythagoras industrimuseum
- Medverka i projekt Norrtälje hamn för planeringen av ett kulturhus

Nämndövergripande

- Förstärka samordningen av folkhälsofrågor i syfte att minska ohälsotalen i Norrtälje kommun (Samtliga nämnder och styrelser, samordnare Kommunstyrelsen)
- Utöka samarbetet med uppsökande verksamhet för den enskilda invånaren i behov av gemensamma insatser (Socialnämnden och Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg)
- Förenkla för företag och invånare att vara miljö- och klimatsmarta för att nå de nationella klimatmålen (Samtliga nämnder och styrelser)
- Projektera en långsiktigt hållbar förvaring av utställningsföremål (Kommunstyrelsen, Kultur- och fritidsnämnden, Teknik- och klimatinämnden)
- Ta hänsyn till relevanta mål inom Agenda 2030 i all planering och uppföljning
- Etablera och utveckla nya servicelösningar där det idag är brist
- Öka nöjdheten med den kommunala servicen
- Skapa förutsättningar för ökad besöksnäring

Norrtälje kommunhuskoncern

Campus Roslagen

- Starta upp en företagsinkubator som erbjuder företag i uppstartsfasen ett företagsutvecklingsprogram

Roslagsbostäder

- Bygg trygghetsboenden där äldre som lider av ensamhet och otrygghet men ännu inte har rätt till särskilt boende ska erbjudas trygga boenden med service, aktiviteter och social samvaro

Norrtälje Energi

- Intensifiera bredbandsutbyggnaden i hela kommunen och skapa förutsättningar för högre anslutningsgrad enligt beslutad handlingsplan
- Verka för ökad lokal produktion av förnybar el och värme

7. Budgeten i siffror

Socialdemokraternas budget för Norrtälje kommun tar sin utgångspunkt i kommunens vision, värdegrund och Socialdemokraternas politiska prioriteringar. Prioriteringarna görs inom en budget i balans. Nedan syns en jämförelse mellan det moderatledda styrets budgetförslag för 2020 samt Socialdemokraternas budgetförslag. I Socialdemokraternas förslag så kvarstår kulturskolan inom barn- och skolnämnden och KS Räddningsnämnd har kvar kommunstyrelsen som nämndtillhörighet.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning är en förutsättning för att Norrtälje kommun ska kunna garantera en trygg välfärd till alla invånare. En viktig faktor för fortsatt god ekonomisk hushållning är noggrann budgethållning och måluppfyllelse. Detta kräver att ekonomistyrningen är fokuserad på prognossäkerhet och följsamhet till budget samt ett sunt ekonomiskt tänkande. Det ställer också stora krav på kommunens flexibilitet och anpassningsförmåga.

Vi mäter god ekonomisk hushållning utifrån följande indikatorer:

- Budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader
- Överskottet ska uppgå till 2 % av skatteintäkter & generella bidrag
- Låneskuld per invånare (kr)
- Soliditet inkl. pensionsåtagande ska inte understiga 10 %
- Självfinansieringsgrad investeringar (%)
- Investeringar i % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning
- Energiförbrukning kWh/kvm
- Kvm outhyrd yta
- Andel grön finansiering i kr av total koncernskuld

Kommunal skattesats

Budgetförslaget baserar sig på beslutade planeringsförutsättningar och en oförändrad kommunal skattesats till 19,72% av invånarens beskattningsbara inkomst.

	2020	2020	2020
Resultaträkning (mnkr) för kommunen	M-styret	S	Skillnad
Summa nämnder	-3 373,3	-3 404,8	-31,5
Centrala verksamhetskostnader och intäkter	182,1	182,1	0
KS ofördelade anslag och oförutsedda utgifter	-45	-35	10
Verksamhetens nettokostnad före avskrivningar	-3 236,2	-3 257,7	-21,5
Avskrivningar	-198,6	-198,6	0
Verksamhetens nettokostnad	-3 434,8	-3 456,3	-21,5
Skatteintäkter, statsbidrag och fastighetsavgift	3 542,0	3 542,0	0
Finansnetto	-15,9	-15,9	0
Årets resultat	91,3	69,8	21,5
Omställningskostnad	-19,0	-19,0	0
Årets resultat efter omställningskostnad	72,3	50,8	21,5
Årets resultat i % av skatteintäkter och statsbidrag	2,6%	2,0%	0,6%
Summa nämnder (mnkr)	M-styret	S	Skillnad
Kommunstyrelse/Kommunfullmäktige	-162,1	-228,9	-66,8
KS Räddningsnämnd	-66,8	0,0	66,8
Överförmyndare	-7,6	-7,6	0
Val- och demokratinämnd	-0,8	-0,8	0
Revision	-1,9	-1,9	0
Teknik- och klimatinämnd	-127,3	-127,3	0
Bygg- och miljönämnd	-17,9	-17,9	0
Kultur- och fritidsnämnd	-157,0	-141,6	15,4
Socialnämnd	-253,9	-254,9	-1
Barn- och skolnämnd	-1 127,6	-1 153,5	-25,9
Utbildningsnämnd	-288,8	-288,8	0
Kommunalförbundet sjukvård och omsorg	-1 161,6	-1 181,6	-20
Summa nämnder	-3 373,3	-3 404,8	-31,5
Förändring i kronor	116,9	148,4	31,5
Förändring i %	3,6%	4,6%	-1%
Summa ofördelade anslag (mnkr)	M-styret	S	Skillnad
Ofördelade anslag*	-45	-35	10
Centrala verksamhetskostnader (mnkr)	Plan	Plan	Skillnad
Pensioner	-83,0	-83,0	0
Upplösning pensionsfond	0,0	0,0	0
Semesterskultsändring	-1,0	-1,0	0
Koncessionsavgifter	1,0	1,0	0
Exploateringsintäkter	10,0	10,0	0
Internt debiterad ränta	56,5	56,5	0
Internt debiterade avskrivningar	198,6	198,6	0
Summa centrala verksamhetskostnader	182,1	182,1	0

* Socialdemokraterna avsätter volymförändringsreserv på 25,0 mnkr.